

PROČ A JAK „NABOURÁVÁ“ VZTAHY S KLIENTY REGULACE?

Konference „Rozvoj a inovace finančních produktů“
17. února 2017, Vysoká škola ekonomická v Praze

Jan Urbanec
Odbor Finanční trhy II
Ministerstvo financí

RŮZNÉ TYPY REGULACE NA FINANČNÍM TRHU

- regulace vstupu osob do odvětví (resp. setrvání v něm)
- veřejná evidence distributorů finančních služeb (registry)
- regulace náležitostí smluv o finančních službách
- pravidla jednání se zákazníky
- regulace „exitu“ zákazníka ze smluvního vztahu
- regulace řešení sporů se zákazníky
- cenová regulace
- regulace dohledu
- garanční a záruční systémy

OBECNĚ: obezřetnostní regulace a regulace ochrany spotřebitele (=hlavně regulace distribuce)

PROČ CHRÁNIT SPOTŘEBITELE?

- mikronásledky (následky pro spotřebitele) mohou mít své makronásledky (negativní dopad na stabilitu fin. trhu, sociální dopady, dopady na státní rozpočet)
- finanční gramotnost se v krátkém čase zlepšuje prakticky jen na základě vlastní (povětšinou pak negativní) praktické zkušenosti s finančními službami
- rozmach nekalých praktik při distribuci i v odvětvích, které požívají svého času relativně velkou a dlouhodobou důvěru klientů (pojišťovnictví)
- informovaný a svých práv znalý spotřebitel přispívá k efektivnějšímu fungování trhu

ZÁSADY ROZUMNÉ OCHRANY SPOTŘEBITELE

- chránit spotřebitele před distributorem (B2C), nikoli distributora před jiným distributorem (B2B)
- nevnučovat ochranu spotřebitelů těm (spotřebitelům), kteří o ni nestojí
- nevytvářet instituty/instituce, které reálně nebudou spotřebiteli využívány
- nepřeceňovat rozsah informačních povinností vůči klientovi, a nepodceňovat jejich kvalitu (formu, způsob prezentace)
- pro různé způsoby distribuce stejné finanční služby zajistit stejný rozsah ochrany spotřebitele
- pro sjednávání nominálně rozdílných, avšak reálně substitučních fin. produktů stanovit stejné požadavky
- nespoléhat na to, že „chytřejší/vzdělanější prodejce = prodejce morálnější“

PŘÍKLADY DOBRÉ A ŠPATNÉ MĚNĚ DOBRÉ REGULACE

- co sektor, to stejný typ oprávnění zprostředkovatele a jeho stejná evidence (v registru ČNB)
- sdělení klíčových informací o produktu (stručné, přehledné, srozumitelné, úplné)
- stejné požadavky na odbornost pro zprostředkovatele (OSVČ) a zaměstnance finančních institucí
- finanční arbitr rozhodující mimosoudně prakticky všechny spotřebitelské spory na finančním trhu

- informace sdělované klientovi při prodeji IŽP
- stávající kategorizace zprostředkovatelů na finančním trhu
- pojetí tzv. investičního poradenství
- různé formy regulace provizí (stropy, zákaz provizí)
- povinnosti bez odpovídajících sankcí
- co sektor, to různé požadavky na zprostředkovatele

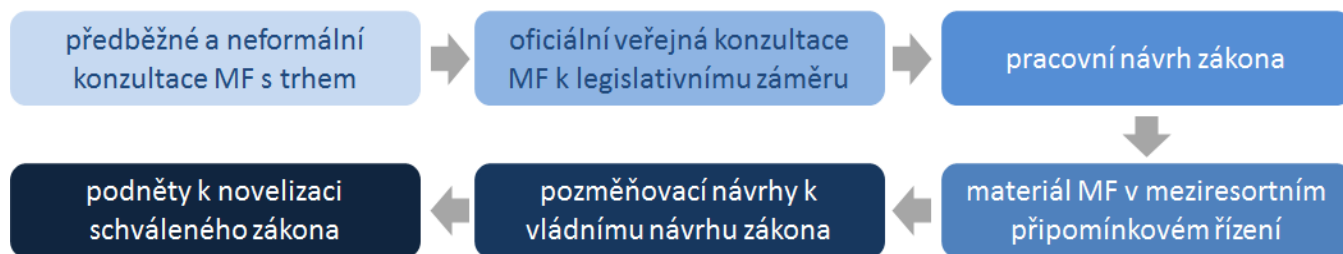

PROCES ROVNĚŽ HRAJE ROLI...ANEB KONZULTACE S TRHEM JSOU NEZBYTNÉ...

- ... i když někdy značně zpomalí legislativní proces (viz novelizace právní úpravy zprostředkování v pojišťovnictví)

- ...ale jsou i cennou příležitostí k identifikaci chyb a k nalezení dlouhodobějšího konsensu na různých úrovních

AKTUÁLNÍ LEGISLATIVNÍ AKTIVITY MF V OBLASTI OCHRANY SPOTŘEBITELE

- návrh (nového) **zákona o distribuci v pojišťovnictví (ZDP)**
 - nahradí stávající zákon č. 38/2004 (ZPZ)
 - transponuje novou směrnicí o distribuci pojištění (IDD, 2016)
 - koncepčně kopíruje předchozí vládní návrhy novel ZPZ
 - hlavní prvky: akreditovaná zkouška, zvýšené nároky na prodej IŽP, nová kategorizace poj. zprostředkovatelů
 - co se nemění: regulace provizí (a odkupného), rozsah informačních povinností pro non-IŽP produkty
 - meziresortní připomínkování 3/2017, předložení vládě 4/2017
- návrh novely **zákona o podnikání na kapitálovém trhu**
 - převážně transpoziční novela (MiFID2, 2014 a další předpisy)
 - sblížení některých institutů se ZSÚ a (budoucím) návrhem ZDP
 - předloženo do PSP v 7/2016, nyní teprve před 2. čtení
- návrh (nového) **zákona o platebním styku**
 - převážně transpoziční novela (PSD2, 2015)
 - regulace inovací v placení na internetu, zvýšení standardů bezpečnosti plateb, posílení práva uživatelů pl. služeb v případě ztráty, odcizení či zneužití platebního prostředku
 - nyní v LRV

OCHRANOSPOTŘEBITELSKÁ TÉMATA BUDOUCNOSTI

- sektorová témata:
 - otázky spojené s odměňováním distributorů a cenovou regulací (regulace provizí/nákladů pojištění/investic, regulace lichvy, RPSN apod.)
 - registr pojistných smluv
- jednotná institucionálně-procesní právní úprava distribuce na finančním trhu (zákon o distribuci finančních služeb)
 - kategorizace, labeling
 - odbornost
 - licencování, registrace, dohled, sankce
 - ŘKS a ostatní organizační požadavky
 - odměňování?

DĚKUJI ZA POZORNOST.

Jan Urbanec

odd. Retailové finanční služby a ochrana spotřebitele na
finančním trhu | Ministerstvo financí

jan.urbanec@mfc.cz